"مقام زن" در جامعه حماسی

[رقیه محمدی- دبیر ادبیات ناحیه یک]

زن در جامعه ی حماسی همانند دیگر مظاهر انسانی، والایی و کمال دارد و تصویر شخصیت او تحت الشعاع امیال و افراد داستان نیست بر خلاف داستانهای دیگر بویژه منظومه های عاشقانه که شاعران چیره دست ایرانی پرداخته اند ،تصویر زن غالباً به تبع داستان ترسیم شده است یعنی کوشش نویسنده و شاعرکاوش در وجود استقلالی و باریك شدن در آفرینش و دریا فت و بررسی عوامل زندگی ساز او و محیط او نموده است .

مورد عدم اطاعت این آفریده از جنس مخالف نیز غالبا موجب برآمدن فریاد نارضایی مرد است . البته از زنان شاعر،آن هم مهیب و هستی سوز ،تا آنجا که گاه جای آشتی هم در میانه نمی ماند و معمولا در این گونه موارد حکمی یکسویه نیز صادر می شود که در حقیقت مستقیما مربوط به عامل زن مذکور در داستان نیست، حکمی است برای همه زنان .

چونان حکمی که نظامی شاعر توانای برخی در داستان لیلی و مجنون دارد :

زن گرنه یک هزار باشد در عهد کم استوار باشد
زن راست نباز آنچه بازد چز زرق نسازد آنچه سازد

که با بزگواری و نوعی گذشت آن را تعدیل کرده که این همه را تازه "وصف زنان پاکباز"دانسته است چه به اعتقاد او: "افسون زنان بد دراز است".

سعدی هم می گوید :

زن خوب فرمانبرپارسا کندشوهرخویش را پادشاه

سعدی این آفریده را مایه آرام مرد باقید صفات خوبی،فرمانبر وپارسایی ،مفهوم مخالفی برای او در ذهن دارد که گهگاه در خلال حکایات به نظم هم کشیده شده است و نیز داستانها که در مکر،هوس و نیرنگ زنان ساخته وپرداخته اند ،در کتابهایی مانند سند باد نامه،چهل طوطی و... که نمونه هایی از آن را می توان دید کم نیست که همگی یا مولود دیدعادی و انتقادی مردان و یا ناشی از حالات و حرکات خود زنان است اما در حماسه ایرانی مقام زن و عقیده شاعر چنین نیست . از این روست که چهره او را و دورنگری جزبه شرمگینی و حیا و دل او را جز به مهر و صفا و اندیشه او را جز به ژرفی و دورنگری و کار او را جز به راستی و روش او را جز به متانت و بردباری نمی توان دید.

در دوران پهلوانی ،صرف نظر از سودابه و گهگاه به رغم برخی درمورد شیرین و گردیه هیچ زن "سبکسری "دیده نمی شود.بلکه اکثرزنان چنانچه از شاهنامه برمی آید نمونه بارز زن تمام عیار هستند . در عین برخورداری از فرزانگی،بزرگ منشی، حتی دلاوری ،از جوهر زنانه به نحو سرشاری برخوردارند ،زنانی چون سیندخت، رودابه ،تهمینه ،فرنگیس،جریره،منیژه،گرد آفرید و کتایون ،هم عشق می آفرینند و هم احترام ،هم زیبایی درونی دارند و هم زیبایی بیرونی ،برخلاف مردان ،همه زنان بیگانه ای که با ایرانی پیوند می یابند،از صفات عالی انسانی برخوردارند به استثنای سودابه آنها چون به ایرانی و ایران می پیوندند،یکباره از کشور خود می برند و از دل و جان ایرانی می شوند و جانب نیکی را که در حماسه ایرانی است می گیرند ،آنها همه جا یار و یاور همسر و فرزندان خود بوده ، هر جا ضرورت ایجاب کند ،به تنهایی در نبردند .

فرانگ پس از مرگ شوی به دست ضحاک مردانه در میدان نبرد با وی پای می فشارد و تا پایان پیش می رود . یلان ایرانی هنگامی که از مقابله با سهراب هراس دارند ،گرد آفرید پیش می تازد.

جریره پس از فرود سیاوش همه دژ را به آتش می کشد، اسبها را می کشد و پس خودکشی می کند .زن در جامعه حماسی از مقامی والا برخوردار است و فقط گاهی داشتن فرزند دختر موجب سرشکستگی و شرمساری پدر می شود . البته این که بدان معنی و مفهومی بوده که مثلا در جامعه عرب قبل از اسلام (دوره جاهلیت)وجود داشت ،بلکه این اظهار پشیمانی از داشتن فرزند دختر و اظهار سرشکستگی از جانب پدر، بیشتر به هنگام خشم و به خاطر علاقه شدید به فرزند صورت می گرفته است . چنان که شاه یمن دلبستگی خاص به دخترانش داشت و دوری آنان را نمی توانست به خود هموار کند از این رو مانی که در قبال خواستگاری فریدون از سه دخترش برای پسرانش ناگزیر شد گفت :بد از من که هرگز مبادم میان

که ماده شده از تخم نرکیان

به اختر کس آن دان که دخترش نیست

چون دختر بود روشن اخترش نیست

یا زمانی که رودابه به زال دل می بندد،پدرش می گوید :

دریغا که من به آیین پدرانم رفتار نکردم ،تا چون دختر از روزگار یافتم اورا در زمان نابود کنم ،آنگاه هرچه خشم دارد بر سر زنش سیندخت می ریزد :

برآشفت سیندخت را پیش خواند

همه خشم رودابه بروی بداند

یا هنگامی که افراسیاب از عشق دخترش منیژه به بیژن آگاه می شود.

اگر سخن تند و گزنده در حق جنس مادینه،از زبان پدری است با وصف و حالی آشفته ،چنین پدری به چه کاری باید دست بزند جز تندی و ناملایم گویی؟ یازمانی که قیصر روم می شنود که کتایون دخترش مایه روی بی نام و نشان "گستاسب"را به شوهری انتخاب کرده است ،درپاسخ آورنده پیام :

چنین داد پاسخ که در دختر مباد

که از پرده عیب آورد برنژاد

اگر من سپارم بدو دخترم

به ننگ اندرون پست گرددسرم

هم او را و آن راکه او برگزید

به کاخ اندرون سرببابد بری

ولی فردوسی همه این ندامتها، ناملایم گوییها و خشم راندنها را چنین پاسخ می دهد :

چه فرزند باشد به آیین و فر

گرامی به دل برچه ماده چه نر

سعدی این آفریده را مایه آرام مرد با قید صفات خوبی، فرمانبر وپارسایی ،مفهوم مخالفی برای او در ذهن دارد که گهگاه در خلال حکایات به نظم هم کشیده شده است و نیز داستانها که در مکر، هوس و نیرنگ زنان ساخته وپرداخته اند

ملاقات با وزیر!

[حیدر احمد]

دریانیوز: دفتر فرماندارواطاق انتظار فرصتی بود تا در ذهنم مروری داشته باشم به مجموعه نامه ها ونوشته های متعددی که از اواخر دهه شصت(یعنی درست از زمانی که بندرجاسك آزاد اعلام شد، ولی بعدآزاد نشد) تا این تاریخ وبمناسبت های مختلف خطاب به مسئولین استانی ومملکتی که از نگارنده به رشته تحریر درآمده بود.

امیدوار بودم که حداقل درملاقات امروز با وزیربهداشت ودرمان بعنوان فرستاده ویژه رئیس جمهور احمدی نژاد ،تلاش و پیگیری های همه این سال ها به نتیجه برسد. تصمیم داشتم ضمن تقدیم خلاصه ای از آن شرح مفصل،تمام کوششم رادرجهت باوراندن این موضوع بکار گیرم که اگر جاسک درست دیده شود سرآمد بسیاری از بنادر ایران خواهد شدواینکه ایجاد تحول درمنطقه تنها ازطریق فعال نمودن بندر وتجاری دیدن آن میسراست ولاغیر. ... بندری که تا بیست سال پیش علیرغم نداشتن امکانات فعلی با تمامی ظرفیت وتوانش،فعال بود وبازارکسب وکارمردم رونقی داشت،اکنون چرا نیمه جان درکنار دریای پربرکت عمان، تن لشش رابه آفتاب سپرده وهیچ حرکتی ازخود بروز نمی دهد .

مگر این بندرهمان نبودکه درسال ۱۶۱۶ میلادی اولین بندرتجاری خارجی کشورشد. مگر این بندرنبود که بازرگانان بنامی چون سید عبدالرحیم حسینی ،سیدحسن هاشمی، سیدمحمدصالح شرف وحاج محمدکلاتی جاشکی ،سیدعبدالله ،سیدابوطالب، سید محمد گلبارانی را هفتاد سال پیش به سوی خود کشاند؟ مگر همین بندرنبود که هرهفته دو کشتی بزرگ تجاری در پناهش لنگر می انداختند مگر همین بندر نبود که محصولات دریایی ، کشاورزی ، دامی وصنایع دستی اش تا همین اواخر به کشورهای حوزه خلیج فارس ودریای عمان وکشورهایی چون هند صادر می شد و ... سرانجام فعالین تجاری بندروقتی دیدند دیگر کاری ازدست گمرک جاسک برنمی آید آن را بحال خود گذاشتند وبه قاچاق کالا روی آوردند و این همان چیزی بود که بیش از آن نزدیک شدن به آن را امری قبیح ورشت می دانستند !؟البته این هم دوامی نداشت ونتوانستند با مناطق وبنادر آزاد ومبادی ورودی مجاز وغیرمجاز کالا که در نزدیکی مرکز استان پراکنده بودند،رقابت نکنند .

لاجرم برای گذران روزگارخود (ونه شرکت در فعالیت های اقتصادی)مجبور به استقراض از بانک ها شدند وعهد خود را که مبنایش تحریم اخذ وام از سیستم بانکی بود،شکستند .

اینک در جاسک خانواده ای نیست که گرفتار بانک ها نباشد ،همچنان که کمتر خانواده ای دراین بندریافت می شود که جوانانش از بلای خانمان سوز اعتیاد درامان باشند .

آمار بالای سی وپنج درصدی نرخ بیکاری دربین جوانان این بندر، نمایانگر اوضاع ناگوار شهرستان عریض وطویل جاسک می باشد . اکنون بازار بندرتبدیل شده است به بازارغیربومی که تنها خاصیتش خالی کردن جیب حقوق بگیران،مستمری بگیران، بازنشسته ها وافراد تحت پوشش نهادهای مختلف فقیرپرور واخیرا هم دریافت کنندگان سهام عدالت، است.

نتیجه اینکه امروز شاهد هستیم که دربشاگرد پرمحصول سابق، چگونه مردم خرما را برنخیل ،رها کرده اند !؟ بالاخره نوبت ملاقات به نگارنده رسید . با هزار امید وارد سالن ملاقات شدم ،اما هنگام ورود بر جای خشکم زد ! جو بسیار سنگینی حاکم بود به گونه ای که زبان را به لکنت می انداخت !؟ یک میز بزرگ که مجموعه ای از مسئولین وعکاس وخبرنگار در اطرافش نشسته بودند. این صحنه بیشتر به امتحانات مصاحبه شبیه بود ! به ناچار با هدایت ملاقات دهنده در نزدیکی آقای وزیر قرار گرفتم .

فرصتی نبود باید در چند دقیقه حرف ها گفته می شد... نامه ها را به ایشان تسلیم نمودم ودرهمان حال به آرامی گفتم که وضع اینجا(جاسک) اصلا خوب نیست ! یکی از بندهای پیشنهادی انحصار ورود بعضی از کالاها به جاسک بود به عنوان راه حلی برای خارج شدن بندر از بن بست فعلی .

آقای وزیر با لبخندی معنی دار انگشت خود را روی کلمه انحصار گذاشت و گفت: انحصار چیز خوبی نیست !؟ از ایشان درخواست کردم که در راه بازگشت حتما نگاهی به مطالب تقدیمی بیاندازند که گزارشی است مبسوط از وضعیت نابسامان فعلی وگفتم که اخیراً ۱۴ منطقه از سوی دولت منطقه آزاد اعلام شد که اکثر آنها فرسنگ ها از دریا فاصله دارند !

جو بسیار سنگینی حاکم بود به گونه ای که زبان را به لکنت می انداخت!؟ یك میز بزرگ که مجموعه ای از مسئولین وعکاس وخبرنگار در اطرافش نشسته بودند. این صحنه بیشتر به امتحانات مصاحبه شبیه بود!

حال که مسولین نمی خواهند اینجا آزاد شود حداقل دراطراف پیشنهادهای تقدیمی تعمق نمایند . جوانی که صندلیش را کاملا به صندلی آقای وزیر چسبانده بود و به نظر می رسید ماموربتعدیل گفته های مراجعین وملاقات کنندگان است، چندباری بین صحبت های ما پرید مخصوصا آنجا که گفتم تلاش ٤ ساله ی ما برای ایجاد یک مجتمع توریستی وخانه گردشگران که ضرورتش توسط مسئولین زیربط تایید شده است ،به خاطر مشکل واگذاری زمین ،بی نتیجه مانده ،ایشان (آن جوان) فکرمی کرد این موضوع ربطی به مشکلات مردم ندارد که البته ما هم جواب دادیم ...

وقتی بحث سابقه تجاری بندر به میان آمد ،آقای لنکرانی وزیر محترم بهداشت و درمان ضمن تایید گفتند : سابقه تجاری بندر جاسک به قرن ها پیش برمی گردد ! درهنگام خداحافظی مجددا ملتمسانه ازایشان خواستم که چاره ای برای رونق کسب وکار مردم بیندیشند وبندر را از این وضعیت نجات دهندواضافه کردم که اگر بندر راه بیافتد بنیادهای دیگر اقتصادی از قبیل صیادی، کشاورزی ،دامداری و... به راه خواهند افتاد... ودر آخرین لحظات این ملاقات سلام هنرمندان را به ایشان رساندم و پیغامشان را که خواستار یک سالن نمایش بودند ... به هرحال درکمترین زمان ممکن رئوس مشکلات ، گفته شد ...وقتی از فرمانداری بیرون زدم دیدم که جمعیت هنوز پشت درب منتظرند... یکباره دلم گرفت ومتوجه شدم حال خوبی ندارم و احساس سبکی نمی کنم !؟ . ...

در حاشیه "جشنواره موسیقی پیپ"

[شهرام جعفری]

-بالاخره یک جشنواره موسیقی (آن هم بدون حضور گروه تئاتر طنز) نوروز امسال (۲-۸ فروردین ماه)در بندرعباس برگزار شد .

- از نکات مهم و مثبت این جشنواره اجرای گروهها به صورت زنده بود و خوشبختانه از پلی بک خبری نبود .

- برگزاری جشنواره به خوبی و با نظم خاصی انجام شد.

- بیشترین استقبال از کارهای حسین قدسی نژاد(یارچغلو) و جلول اله یاری با همراهی گروه توانای مامبولیوا و همچنین اجرای اسحق احمدی بود.

- اسحق احمدی در حاشیه یکی از اجراهای خود گفت : ما کماکمان دچار مشکل تاریخی صدابرداری هستیم .

- اتلاف وقت در بین اجراها از سوی برگزارکنندگان و همچنین از سوی برگزار کنندگان و همچنین خانم مجری باعث می شد که اجرای گروههای آخر که قسمت اصلی جشنواره هم بودند با کمبود وقت مواجه شود . اجراهایی که مردم ، بیشتر برای آن انتظار کشیده بودند .

- حضور قدیمی های موسیقی استان از جمله آقایان جلول اله یاری و حسین قدسی نژاد که به حق از بهترین اجراهای این جشنواره بودند گرمای خاصی را به این جشنواره بخشیده بود.

- به غیر از پیشکسوتان موسیقی استان که در بالا نامشان ذکر گردید اسحق احمدی هم بسیار توانا نشان داد و ثابت کرد که اجرای زنده و ضبط در استودیو برایش تفاوتی نمی کند.

-نکته مهم و قابل توجه این جشنواره ؛ حضور نوازندگان خوبی که خواننده هایی معمولی بودند ...!!! و به راستی اگر حضور خواننده های پیشکسوت استان در این جشنواره نبود آیا جوانترها می توانستند توقعات به جای مردم را در این زمینه برآورده سازند؟!!

-و جای خیلی ها خالی بود.

- بی شک برگزاری این جشنواره در بهترین زمان (تعطیلات عید نوروز) نقطه عطفی در موسیقی هرمزگان بود. حرکتی که امیدواریم تداوم داشته باشد و دامنه آن به سایر شهرستانهای استان نیز برسد و ای کاش شاهد اجرای بیشتر این جشنواره ها در سطح استان باشیم .

به هر حال جا دارد به برگزارکنندگان این جشنوار ، موسسه فرهنگی ، هنری پی په سری هنر و همچنین حمایت کننده های مالی ، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی هرمزگان و مسئولین تالار شهید آوینی خداقوت و خسته نباشید بگوییم و تشکر از هنرمندانی که در این جشنواره شرکت نموده بودند.

طالع بینی

◆ فروردین

امروز ماه در برج میزان کامل می باشد. دیگران از این که با آن ها مخالفت کنید می ترسند و در مقابل تان ضعیف هستند. می دانید که احساسی بودن یعنی چه اما از نشان دادن آن خوشتان نمی آید. اگر در زندگی کسی را دوست دارید خوب است احساستان را به وی بگویید با این کار به هم نزدیک تر می شوید.

◆ اردیبهشت

مخصوصاًدرمحل کار با عجله رفتار می کنید و باید به نظرات و ایده های دیگران احترام بگذارید زیرا در غیر این صورت ممکن است مشاجره پیش آید . ادب را رعایت کنید تا همه طرفدار شما باشند.

◆ خرداد

امروز جذب موضوع مالی می شوید که از نظر اجتماعی صحیح نیست. موارد انتخاب خود را خوب بررسی کنید تا بتوانید تصمیم درستی بگیرید. سیارات به شما اجازه می دهند تا مذاکره کنید و حتی به شما قدرتی می دهند تا مسائل را با دید درستی ملاحظه کنید و این موضوع شما را قادر می سازد تا مطمئن باشید کار احمقانه ای انجام نمی دهید.

◆ تیر

ماه کامل در برج میزان است.این قمست از چارت شما به خانه و افکار مثبت تان مربوط می شود.شما توسط ماه کنترل می شوید و گاهی اوقات زمانی که ماه کامل است عکس العمل های بدی دارید.خوب است احساستان را بیان کنید اما قبل از این کار سعی کنید تا ۱۰ بشمارید.تنها در این صورت است که می توانید از مشاجره با همسرتان جلوگیری کنید.

◆ مرداد

امروز ماه کامل است که در مهرماه با عنصر هوا اتفاق می افتد. این بخش از زندگی روزمره شما است که در ارتباط با افرادی است که پیوسته با آنها سروکار دارید مانند همسایگان نزدیک و خویشاوندان چنان چه مدتی است از یکی از این افراد دور افتاده اید بهتر است که از منافع این ماه کامل برای بهبود اوضاع بهره ببرید، حتی اگر این موضوع نیاز به قدری فروتنی دارد.

◆ شهریور

امروز ماه در برج میزان کامل است.این قسمت از چارت شما به پول مربوط می شود بنابراین فرصت خوبی است تا در مورد پولتان تصمیم بگیرید.اگر اخیراً از نظر مالی دچار مشکل بوده اید اکنون در موقعیت خوبی قرار دارید.

◆ مهر

امروز ماه کامل است و در علامت خودتان یعنی میزان به سر می برد.این به شما این شانس را می دهد که روی هر موقعیتی که دوست ندارید و یا فکر می کنید در آن مسئله به خط آخر رسیده اید،خطی بکشید.گرچه شما عموماً تمایلی به قطع ارتباط با دیگران ندارید،در حال حاضر تشخیص می دهید که چاره دیگری ندارید و مجبورید بدین نحو عمل کنید.

◆ آبان

امروز هیچ دلیلی برای احساساتی که دارید،پیدا نمی کنید.موضوعی قدیمی کمی شما را ناراحت کرده است. به جای این که سعی کنید به آن احساسات بی توجهی کنید،سعی کنید به آن ها فکر کنید و یک بار برای همیشه حلشان کنید.اگر احساس می کنید به کمک یک نفر نیاز دارید به شخصی که اعتماد دارید تکیه کنید و با او مسائل را در میان بگذارید.

◆ آذر

امروز در خانه مهر ماه، کامل است و این خانه امید و آرزوهای شماست. امکان دارد بین شما و شخص خاصی که آرزوهایش مثل شما نباشد اختلاف پیش آید. از درگیر بحث های داغ شدن جلوگیری کنید چون فقط مسایل را بدتر می کند. هم اینکه ماه کوچکتر می شود می توانید مسایل را بطریق منطقی تری مطرح کنید.

◆ دی

امروز ماه در برج اسد کامل است و به نظر می رسد که شخصی در محل کارتان سعی دارد شما را عصبانی کند. این شخص آن قدر شما را عصبانی می کند که دیگر نمی توانید تحمل کنید و مجبور می شوید در ستون کاریابی روزنامه به دنبال کار بگردید.

◆ بهمن

امروز در مهر ماه کامل است و به قسمت تحصیلات عالی سفرهای دور و قوانین چارت شما مربوط می شود . قدرت زیادی دارید که از حقتان دفاع کنید . به خصوص اگر احساس کنید که به شما بی انصافی شده است . دقیقاً می دانید که چه چیزی را باید بگویید و چه چیزی را نباید بگویید. بنابراین شانس موفقیت تان زیاد است .

◆ اسفند

امروز ماه بدر در برج میزان تاکید بر بررسی یک تجارت بزرگ یا ضمانت مهم می گذارد . اگر شما در این زمینه کار کنید بدین معنی است که تمامی نظرات دست به دست هم به یک بحران رسیدگی می کنند اگر شما انجام ندهید سرانجام خودتان می توانید ضمانت خودتان را بکنید یا رهن بگذارید ببینید کدام برای شما مناسبتر است .

جدول ۶۱۲

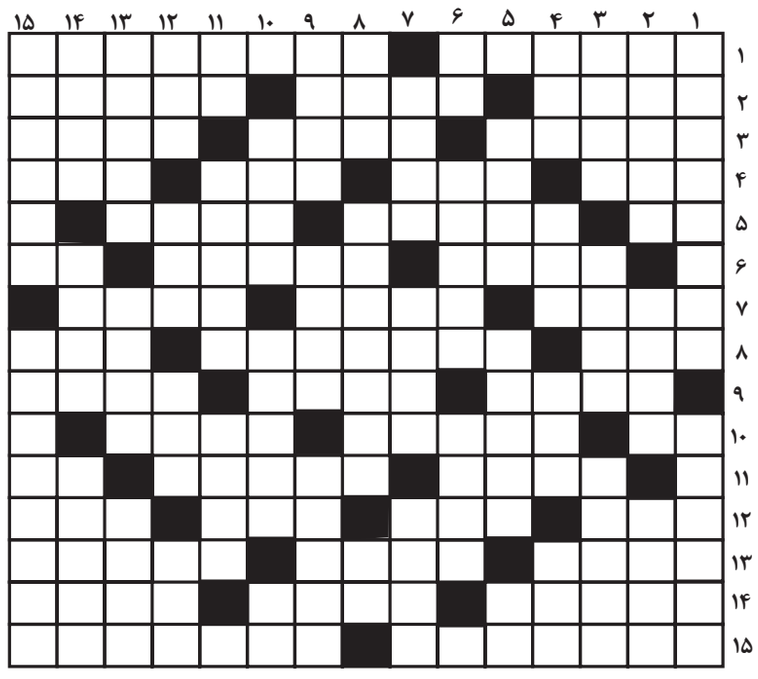

افقی:

۱ -گیاهی یک ساله با گل های زبانه ای ولوله ای- از شعرای پارسی گوی در باره سلاطین آل افراسیاب که از آثارش منظومه پهلوان نامه است

۲ -سولفید سرب-درست نویسی -اتفاق و حادثه

۳ -آنچه در جنگ به زور از دشمن گرفته شود -بزرگ جثه -مخزن پول

٤ -ضمیر جمع مخاطب - ترجمه احوال-پارسایی - مدت متمادی

٥ -نشانه تردید -درجه ای در ارتش -بیهوده و پوچ

٦ -برادر -گزارش-فرار کردن

۷ -سمت راست -مهربان - آسیب و لطمه

۸ -منقار -ماهر و ورزیده- زاویه خارجی محل تلاقی دوسطح

۹ -بدنام -شالوده - خوردنی بیمار

۱۰ -حرف درد -دیدار کردن باهم -شکوه و بزرگی

۱۱ -رویه قبا-دفتر شعر- لنگه

۱۲ -دانش و فرهنگ - زاپاس خودرو - دیگر ،بیگانه - عضو عمده

۱۳ -ظرف ک.چکی که درآن طلا ونقره ذوب می کنند - ساکت وبی صدا-هریک از رگ های ظریف

۱٤ -زیر زمینی در عمق زیاد -بال مرغ-روایت کننده

۱٥ -ماسه سنگ سخت ودگرگون شده -روش جداسازی کلوئیدهای داخل یک محلول ازسایرمواد از طریق غشای نیمه تراوا

عمودی:

۱ -نام نوایی از موسیقی و لحن چهارم از سی لحن باربد-اسلیمی

۲ -سراب،مظهر قنات-تاریخ نویس -منافق

۳ -واجب وضروری -اشعه مجهول -آ،از

٤ -آماس -کلام وحرف - پیشگیری قدرتمندانه - گردنبند مروارید

٥ -قرقاول -واحد مقیاس حرارت -کنایه ازیار

٦ -نشانه جمع -ماده صمغی ساقه گون -پیشکش

۷ -واگیردار-نوارهای بافته شده از رشته های نازک فلزی - قایق بزرگ

۸ -بزرگترین جامعه انسانی -ترکیبی از یک ماده با اکسیژن -ضمیر عربی

۹ -پشتک -پراکنده خبر -تاراج

۱۰ -از امراض مسری -برابری -حایل میان دو چیز

۱۱ -خون -رویداد بویژه رویداد ناگوار-ریز نمرات

۱۲ -بدون آغشتگی به ماده دیگر -زرد پی-چربی- پشت سر

۱۳ -جانماز -دختران - واحد پول عربستان

۱٤ -خوراکی رقیق - پیشوا-اقدام فردی

۱٥ -پرنده ای از راسته کبوترشکلان -موجب جنبش وهیجان

هنگام ابتلا کودك به اسهال هرگز مصرف آب و مایعات را محدود نکنید

اداره روابط عمومی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی هرمزگان - کمیته اطلاع رسانی و آموزش همگانی سلامت

تلفن آگهی های روزنامه دریا
۲۲۴۶۳۸۴-۲۲۴۳۷۳۴